

Reactie op de internetconsultatie ONDERWIJS OP EEN ANDERE LOCATIE DAN SCHOOL.
Ingevuld door M.W. Kokee - Spruijt, Thuisonderwijsouder van 3 jongens.

Vraag 4

Het is voor mij begrijpelijk dat er vanuit de overheid de wens is om thuisonderwijs wat meer gripbaar te maken door middel van toezicht. Het spijt mij echter te merken dat dit gedaan dreigt te worden vanuit een schoolse visie. Thuisonderwijs en schoolonderwijs zijn niet te vergelijken. De basis is zo anders, dat een onderwijsinspectie een compleet nieuwe mindset nodig heeft om op een inhoudelijke manier toezicht te kunnen houden. Uit het wetsvoorstel blijkt voor mij wel dat die nieuwe mindset er nog niet is.

Zo stelt u voor dat thuisonderwijs ook echt in huis plaats moet vinden. Dat zou het onderwijs in ons gezin enorm verarmen! Onze kinderen leren over de natuur in het bos en op het strand, leren rekenen tijdens het boodschappen doen, leren over het ontstaan van de wereld in Naturalis, bezoeken de dierentuin om te kijken of we van de apen afstammen en leren over vreemde culturen en landen door daar naartoe te gaan. Dit zijn geen uitjes of vakanties. Het zijn stuk voor stuk leermomenten. Ons gezin kent het verschil niet tussen schooltijd, vrije tijd en vakantie, want waar we ook zijn: onze kinderen leren.

Naast het feit dat onze kinderen overal en altijd leren, is dit leren niet altijd te voorspellen. Een vooropgesteld plan, waar men zich aan dient te houden, zou dit beperken. Zo kan er ineens een fascinatie voor de Romeinen ontstaan waardoor we veel musea zullen bezoeken, Romeinse gerechten bereiden op een vuurtje, te vinden zullen zijn in de bibliotheek, een bezoek brengen aan een oude stad in Nederland met Romeinse overblijfselen, gaan kijken bij archeologische opgravingen of zelfs op reis zullen gaan naar Rome. In het wetsvoorstel zou dit niet gaan, omdat dit gezien zal worden als een vakantie die aangevraagd en goedgekeurd had moeten worden. Of omdat we thuis moeten zijn, want onderwijs vindt volgens de wet thuis plaats. Dit is voor ons gezin en ons onderwijs een enorme belemmering en een ongewenste inbreuk op onze privacy.

Naast de soms onvoorspelbare koers van ons thuisonderwijs, is het ook dynamisch. Zo leert onze 6 jarige soms dingen die op school pas in groep 5 aan bod komen, en leert hij dingen die op school in groep 3 aan bod komen misschien een jaar later. Dit is niet te toetsen of te controleren. Aan mij als ouder is het de taak om te zien dat hij zich blijft ontwikkelen en blijft leren. Dit gaat niet aan de hand van kernkwaliteiten waar ik naartoe werk, maar aan de hand van mijn kind. Het is privé les op maat. Toetsing of inspectie zal dit proces niet in kaart kunnen brengen, toewerken naar kernkwaliteiten zal ons proces verstoren. En beiden zal het ons onderwijs geen recht doen.

De (onaangekondigde) inspectie is voor ons daarom ook een enorm struikelblok. Door de eerder genoemde schoolse bril en door de dynamische manier van leren die niet langs een meetlat gelegd kan worden. Daarnaast vind ik het een enorme inbreuk op onze privacy en op die van onze kinderen. Thuisonderwijs is geen school. Het is een gezinssituatie waarin kinderen leren. Inspectie in een gezinssituatie gaat mijns inziens veel te ver. Het bijhouden van een portfolio van mijn kinderen zou ik wel acceptabel vinden. Maar niet gericht op de kerncompetenties, maar op de persoonlijke ontwikkeling die per kind uniek is. En wederom is er dan het gevaar van de schoolse blik, waardoor het portfolio niet met de juiste ogen bekeken wordt. Daarom lijkt het mij goed de controle op de een of andere manier te koppelen aan een thuisonderwijs vereniging. Zij kennen het verschil tussen schoolonderwijs en thuisonderwijs. Zij kennen het hart van thuisonderwijs. Zij zijn de experts op dit gebied. En zij hebben, net als ik als thuisonderwijs-ouder, het verlangen en het doel dat het kind zich zo ontwikkelt, dat hij gelukkig is en de plek in kan nemen in onze maatschappij waar hij tot zijn recht komt.

Vraag 5

Over thuisonderwijs-ouders is bekend (zie diverse onderzoeken, vooral uit de Verenigde Staten) dat zij zeer gemotiveerd zijn om hun kinderen te voorzien van goed onderwijs. De keuze voor thuisonderwijs komt vaak uit deze grote motivatie en passie voor de kinderen voort. Ouders voorzien zichzelf dan ook van een schat aan informatie door veel te lezen. Zij omringen zich met andere thuisonderwijs-ouders en bezoeken thuisonderwijs gerelateerde bijeenkomsten. Dit gaat als vanzelf, omdat je kinderen en thuisonderwijs je passie zijn. Zelf lees ik dagelijks thuisonderwijs blogs, bestel ik regelmatig boeken over thuisonderwijs of onderwijs in het algemeen, volg ik soms een thuisonderwijs gerelateerde cursus en spreek ik regelmatig af met andere thuisonderwijs ouders om van elkaar te leren.

De HBO-eis die in de nieuwe wet gesteld wordt zegt in mijn ogen niets over bekwaamheid tot het onderwijzen van je eigen kind. Die bekwaamheid komt voort uit de passie en de weloverwogen keuze voor thuisonderwijs. Voor ons persoonlijk zou de HBO-eis geen probleem zijn, daar mijn man en ik beiden zo geschoold zijn, maar het is in mijn beleving een loze eis. Een betrokkenheid bij thuisonderwijs-bijeenkomsten, actief zijn op thuisonderwijs-fora of lid zijn van de vereniging voor thuisonderwijs is in mijn ogen een meer passende eis, die veel meer zegt.